

Bijlage 7.

Overstappen

De meeste leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs zitten 100% van hun onderwijstijd op een school voor gespecialiseerd onderwijs. Voor leerlingen is het echter ook mogelijk en wenselijk om (gedeeltelijk) terug te keren naar het reguliere onderwijs. Dit noemen we overstappen. Overstappen is iets dat binnen ons samenwerkingsverband nog weinig gebeurt. We hebben daarom als doel gesteld dat meer leerlingen (gedeeltelijk) overstappen van het gespecialiseerd onderwijs naar het regulier onderwijs, zodat de leerlingen meer contact hebben met vrienden op een school in hun leefomgeving. Bij overstappen zijn er veel zaken belangrijk, zoals: de kenmerken van de leerling, de reguliere school, de voorbereiding op de overstap, de overdacht en de begeleiding in het regulier onderwijs.

Binnen het gespecialiseerd onderwijs

Voor sommige leerlingen is het nodig dat zij onderwijs krijgen binnen het gespecialiseerd onderwijs. In het traject richting gespecialiseerd onderwijs kan al gekeken worden wat er nodig is voor de leerling om weer (gedeeltelijk) onderwijs te volgen binnen een reguliere school. Daarom blijft na plaatsing binnen het gespecialiseerd onderwijs de thuisnabije school betrokken en zet zich in voor terugkeer.

Binnen de school voor gespecialiseerd onderwijs vindt er minimaal één keer per jaar bij de evaluatie van de afspraken uit het handelingsdeel van het OPP een gesprek plaats met de ouders, waarbij wordt bekeken of de doelen zijn behaald en wat er rekening houdend met het perspectief van de leerling mogelijk en nodig is voor een stap naar het regulier, of een lichtere vorm van onderwijs. Er wordt gekeken op welke ontwikkelingsgebieden de leerling kan participeren in het regulier onderwijs. Het samenwerkingsverband vraagt jaarlijks uit bij de scholen van het gespecialiseerd onderwijs welke leerlingen in aanmerking komen voor een (gedeeltelijk) overstap traject.

Overstappen naar regulier

Overstappen naar het reguliere onderwijs is voor iedereen spannend. Het welbevinden van de leerling moet altijd in het oog worden gehouden bij het overstappen. Daarom moet de overstap goed voorbereid worden. Een onderwijsondersteuner kan het proces begeleiden en bijdragen aan een succesvolle overstap. Mocht er extra ondersteuning nodig zijn om de overstap mogelijk te maken, dan kan een onderwijspecialist worden ingeschakeld, en kan een arrangement aan de reguliere basisschool worden toegekend om te ondersteunen in de overstap van de leerling.

We onderscheiden vijf stappen die nodig zijn voor een succesvolle overstap:

1. Oriëntatie op de overstap:

De leerling moet volledig in beeld zijn. Welke pedagogische, didactische en sociaal-emotionele ondersteuningsbehoeften heeft de leerling en welke omgeving past daar het best bij? Welke ondersteuning heeft de leerling nog (tijdelijk) nodig binnen het gespecialiseerde onderwijs?

Ook de ouders van de leerling moeten van begin af aan worden meegenomen in het overstapproces. Als de leerling eerder van een reguliere school is overgestapt naar het gespecialiseerd onderwijs, werkt de reguliere basisschool actief samen met de school van het gespecialiseerd onderwijs om de overstap te versoepelen.

2. Het vinden van de juiste school:

Als de ondersteuningsbehoeften van de leerling bekend zijn, begint het oriënteren op een nieuwe school. Dit kan de school zijn waar de leerling eerder op heeft gezeten of een nieuwe school. Een onderwijsspecialist of routebegeleider van het samenwerkingsverband kan ondersteuning bieden in het vinden van een passende school. Er vindt een OT plaats met de nieuwe school ter voorbereiding van de overstap en de nieuwe school krijgt alle benodigde informatie over de leerling.

3. De voorbereiding op de overstap:

In deze stap wordt nagedacht welke voorbereiding er nog nodig is voor de leerling, de ouders, de oude en de nieuwe school om de overstap succesvol te maken. Bij de voorbereiding wordt ook gekeken welke extra begeleiding de leerling op de nieuwe school nodig heeft. De school voor gespecialiseerd onderwijs en de reguliere basisschool werken samen om te zorgen dat de begeleiding voor de leerling op de nieuwe school in orde is. De leerling kan ook alvast kennismaken met de nieuwe school.

4. De start op de nieuwe school:

Als de leerling begint op de nieuwe school is het belangrijk dat er goede afspraken zijn gemaakt en dat er voldoende is afgestemd met leerling, ouders, team en begeleiding.

5. De voortgang op de nieuwe school:

Blijvend wordt er gekeken naar wat de leerling nodig heeft op didactisch, sociaal en emotioneel gebied.

Overstappen naar andere reguliere basisschool

Soms stapt een leerling over van de ene naar de andere reguliere basisschool binnen het samenwerkingsverband, een zogenoemde bao-bao overstap. Een bao-bao overstap kan worden ingegeven door een verhuizing, maar ook omdat de nieuwe school beter kan voldoen in de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Voordat een leerling wordt verwezen naar het gespecialiseerd onderwijs, moet altijd onderzocht worden of de leerling bij een andere thuisnabije reguliere school passend onderwijs kan krijgen. Het is daarom belangrijk dat de verschillende scholen elkaars ondersteuningsprofiel kennen. De kerngesprekken kunnen hier helpend bij zijn.

Bij het overstappen naar een andere reguliere basisschool is het net zo belangrijk dat de bovengenoemde stappen worden gevolgd, voor een succesvolle overstap.